SPOŁECZNE OBLICZE PLECIONKARSTWA
THE SOCIAL FACE OF BASKETRY
23/08/2015

w ramach
III Światowego Festiwalu
Wikliny i Plecionkarstwa
w Nowym Tomyślu

part of
3rd World Willow
and Weaving Festival
in Nowy Tomyśl

Stowarzyszenie Serfenta zaprasza do rozmowy o zupełnie nowych kierunkach rozwoju plecionkarskiego rzemiosła, do pierwszej w Polsce tak poważnej debaty o wyplataniu, dizajnie i pieniądzach.

The Serfenta Association would like to invite you to talk about brand new branches of the development of basketry, to the first substantial debate of this scale in Poland about weaving, design, and business.

PROGRAM
PROGRAMME

Od badań terenowych do plecionkarstwa jako produktu

From Field Research to Basketry as a Product

9.00 - 10.00

Do tej pory w Stowarzyszeniu Serfenta przedstawialiśmy plecionkarstwo jako dziedzictwo kultury. Mówiliśmy o tym, jakie to piękne i stare rzemiosło, a związane z nim umiejętności to niematerialny skarb ludzkości. Te wartości nie straciły na znaczeniu, lecz aktualnie stawiamy akcent w innym miejscu. Co powoduje, że rzemieślnicy mogą tworzyć? Czy to ich miłość do pracy ręcznej? Czy może wymarzony status twórcy ludowego, czyli osoby, która odtwarza tradycje od pokoleń, pielęgnując regionalne wzory? Z pewnością też, ale na pierwszym miejscu zawsze była i jest możliwość zarobku. Znając ten prosty fakt, chcemy trzeźwo spojrzeć na rzemiosło i oddzielić idee od ekonomii.

Paulina Adamska-Malesza — Etnolożka, instruktorka rękodzieła artystycznego, zakochana we wszystkim, co żywe, proste i naturalne. W Stowarzyszeniu Serfenta organizuje i prowadzi badania terenowe („Plecionkarskim szlakiem Wisły", „Plecionkarskim szlakiem Polski", „Viva Basket!"). Jej dalekosiężnym celem jest rewitalizacja rzemiosła, do której dąży poprzez mówienie o nim w kontekście kultury i biznesu, jak też samodzielną twórczość.

So far, in the Serfenta Association we have presented basketry as cultural heritage. We have spoken of how beautiful and ancient this craft is and shown that the skills related to it are an intangible treasure of humanity. These values have not become less important for us, but presently, we put emphasis elsewhere. What makes the craftspeople create? Is it their love for work with hands? Or perhaps the desired status of a folk maker, i.e. a person who cultivates traditions, recreating the regional patterns which have been used for generations? Certainly so, but the most significant reason has always been the possibility of earning money. Knowing this simple fact, we want to take a sensible look at the craft and separate ideas from economy.

Paulina Adamska-Malesza — Ethnologist, instructor of handicraft, in love with everything that is alive, simple and natural. In the Serfenta Association she organises and leads field research („On the basketry trail of the Vistula River", "On the basketry trail of Poland", "Viva Basket!"). Her long-term goal is the revitalisation of the craft, which she tries to achieve by speaking about it in the context of culture and business as well as by creating her own works.

Czy dizajn coś zmienia w sytuacji plecionkarzy afrykańskich?

Can Design Make a Difference for Basket Makers in Africa?

10.00 - 10.40

Plecionkarstwo przetrwało w wielu marginalnych regionach rolniczych Afryki, ponieważ stało się jedynym sposobem zarabiania pieniędzy dla kobiet mieszkających na wsi. Siły gospodarki utrzymały tradycje i umiejętności przy życiu. W ramach The New Basket Workshop (TNBW) pracujemy na rzecz zwiększenia możliwości zarobku dla plecionkarzy poprzez dizajn i powiązania rynkowe. W moim wystąpieniu opowiem, co zmieniła nasza praca: nie zawsze odnosimy sukces i wciąż się uczymy, co sprawia, że jeden program działa, a inny ponosi klęskę. Od 2008 roku w ramach TNBW działamy w RPA, Zimbabwe, Ghanie i Etiopii. W tym czasie współpracowaliśmy z projektantami i instytucjami z RPA, Danii, Wielkiej Brytanii i Indii.

Frances Potter — Od 2002 roku działa na rzecz rozwoju rzemiosła, początkowo w ramach organizacji Aid to Artisans, a później wraz z The New Basket Workshop. Wcześniej pracowała jako prawniczka na polu praw człowieka. Jest aspirującą plecionkarką.

Basket making has been preserved in many of Africa's marginal farming areas because it has become the only way that rural women have of raising money. Economic forces have kept the traditions and skills alive. At The New Basket Workshop we work to enhance those income-raising opportunities for basket weavers through design and market linkages. In my talk I will look at how this work has made a difference: it is not always successful – and we are still learning what makes one programme work and why another fails. Since 2008 TNBW has worked in South Africa, Zimbabwe, Ghana and Ethiopia. During that time it has collaborated with designers and institutions from South Africa, Denmark, the United Kingdom and India.

Frances Potter — Since 2002 she has worked in craft development, first with US-based Aid to Artisans and later with The New Basket Workshop. Before that she was an attorney working in the field of human rights. She is a basket weaver-in-waiting.

.

Lupane Women's Centre – biznesowe studium przypadku

Lupane Women's Centre – a Business Case 10.40 - 11.20

Dla wielu kobiet w rejonie Lupane plecionkarstwo to sposób zarabiania na życie i spędzania wolnego czasu. Lupane Women's Centre (Centrum Kobiet Lupane) zdołało zamienić to rzemiosło w opłacalny biznes, który ogromnie zmienił życie tych kobiet. Centrum zajmuje się doskonaleniem umiejętności, wsparciem projektowym i powiązaniami rynkowymi, rozwijając plecionkarstwo w liczący się interes, dzięki któremu poprawia się status gospodarczy plecionkarzy. Z punktu widzenia marketingu, Centrum stosuje najnowsze technologie, co objawia się projektem strony internetowej oraz działaniem w ramach mediów społecznościowych dla zwiększenia rozgłosu.

Hildigard Mufukare — Współpracuje z plecionkarzami od 2007 roku. Pochodzi z Zimbabwe i posiada tytuł magistra badań nad rozwojem. Dorastała w społeczności, w której teraz pracuje, a dzięki swej determinacji pomogła wielu plecionkarzom czerpać z plecionkarstwa znaczące środki do życia. Rozumie język plecionkarzy, z którymi pracuje, oraz jest częścią ich tradycji i kultury. Wniosła ogromny wkład w rozwój plecionkarstwa jako źródła dochodu dla mieszkańców Lupane.

While for many women in the area of Lupane basketry has been a source of livelihood and pastime, Lupane Women's Centre has managed to turn it to a viable business which has greatly changed the lives of these women. The Centre has engaged in skills training, design intervention and market linkages to develop basketry into a meaningful business thanks to which the weavers' economic status has improved. Marketing has seen the Centre embrace the current technology resulting in website design and other online and social media for enhanced publicity

Hildigard Mufukare — Hildigard has been working with the weavers since 2007. She is a Zimbabwean and holds a Master's Degree in Development Studies. She has grown up in the community where she works and through her determination has helped a number of weavers realise meaningful livelihoods through basketry. She understands the language and is part of the traditions and culture of the weavers she works with. She has made immense contribution to the development of basketry as a means of income to the people of Lupane.

Zrównoważona turystyka na szlaku rzemiosła

Sustainable Tourism on the Trail of Craft 11.40 - 12.20

Plecionkarstwo w Etiopii zajmuje wyjątkowe miejsce w życiu jej mieszkańców. Najczęściej stosowaną techniką wyplatania koszy jest zwijanie pewnego rodzaju trawy, która jest odporna na różne czynniki. Biorąc pod uwagę ten szczególny dar i kulturę, w ramach programu USAID/ESTA dotyczącego turystyki zainicjowano pięcioletni projekt na rzecz turystyki opartej na społeczności lokalnej, w którym rzemiosło odgrywa istotną rolę. Zorganizowano dziewięć rzemieślniczych grup, mając na celu utworzenie alternatywnego źródła zarobku dla ubogich członków społeczności, innego niż rolnictwo. Projekt jest zorientowany na dostosowanie tradycyjnych produktów do współczesnego użytku, a następnie na wprowadzaniu ich na rynek towarów luksusowych oraz na rynek turystyczny.

Sara Ibrahim — Działaczka na rzecz rozwoju, zaangażowana w program ESTA w Etiopii. Współpracowała z grupami, ułatwiając im dostęp do szkoleń oraz nawiązywanie kontaktów branżowych, pomagała im nadać ich produktom pożądaną przez rynek jakość. Znacząco przyczyniła się do wdrożenia nowych umiejętności plecionkarzy, pomagając zachować wysoką jakość ich pracy oraz utrzymać kontakty z nabywcami z miasta. Sara posiada tytuł magistra badań nad rozwojem regionalnym i lokalnym, jej celem jest uzyskanie widzialności plecionkarzy na rynku i sprawienie, że staną się wzorem dla innych plecionkarzy z Etiopii.

Ethiopian basketry has a unique place in the life of its people. The most common technique in basket making is coiling from a specific type of grass that is durable against different factors. Considering this unique gift and culture, the USAID/ESTA program on tourism has initiated a five-year program for community tourism with handcraft as one of its focus areas. Nine craft groups were organized to create alternative livelihood for poor community members away from farming activities. The program was directed at improving the traditional products for modern life usage and subsequently marketing it towards high-end and tourist markets.

Sara Ibrahim — Development Worker engaged in the ESTA program in Ethiopia. She has worked with the groups in facilitating trainings, linking them with markets and helping them develop their products into marketable quality. She has been instrumental for implementing what the basket weavers have trained and helping them maintain their quality work as well as their relationship with the buyers in the city. Sara holds a Master's Degree in Regional and Local Development Studies and has special interest in helping the basket weavers to gain exposure and be a model to other basket weavers in the country. livelihoods through basketry. She understands the language and is part of the traditions and culture of the weavers she works with. She has made immense contribution to the development of basketry as a means of income to the people of Lupane.

Działania UNESCO i RIDA w zakresie projektów rozwoju rzemiosła na rynkach międzynarodowych

The Activities of UNESCO and RIDA for Craft Development Projects in the International Markets

12.20 - 13.00

Plecionkarstwo, tak jak inne rodzaje rzemiosła, jest częścią zarazem niematerialnego dziedzictwa kulturowego, jak i sektora przemysłów kreatywnych. Działania UNESCO w ostatnich kilku dekadach oraz działania RIDA od roku 2009 mają na celu promocję wartościowego rzemiosła inspirowanego tradycją i dostosowanego do współczesnych potrzeb. W moim wystąpieniu opowiem o możliwościach, jakie twórcom w krajach sygnatariuszy, takich jak Polska, oferuje Konwencja UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, oraz o badaniach RIDA na temat najnowszych trendów międzynarodowych dotyczących marketingu rzemiosła.

Indrasen Vencatachellum — Niezależny konsultant międzynarodowy projektów dotyczących kultury i rozwoju. Od 2009 roku koordynator RIDA (międzynarodowej grupy konsultantów na rzecz rozwoju rzemiosła). Od 1988 do 2008 roku nadzorował program UNESCO dotyczący rozwoju i wzornictwa, wyplatając sieci kontaktów i wymian pomiędzy twórcami z pięciu kontynentów. Do jego inicjatyw mających na celu promocję rzemiosła należą nagrody UNESCO Crafts Prize i Award of Excellence oraz wystawy tematyczne zatytułowane World Basket-Work, Tradition and Modernity („Plecionkarstwo światowe, tradycja i nowoczesność") zorganizowane w 1991 roku w siedzibie UNESCO w Paryżu.

Basket-work, like all other crafts around the world, share the characteristics of belonging at the same time to the Intangible Cultural Heritage and to the Creative Industries. The activities of UNESCO during the past decades and of RIDA since 2009 aim at promoting quality crafts inspired by traditions and adapted to contemporary demands. I will highlight the possibilities offered by the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage to artisans in the signatory countries like Poland and by RIDA surveys on recent international trends in the marketing of crafts.

Indrasen Vencatachellum — Independent International Consultant for Culture& Development projects. Since 2009, Coordinator of the International Network for Crafts Development (RIDA). He directed UNESCO's Craft and Design Programme from 1988 to 2008, weaving connections and exchanges among artisans from the five continents. Among his initiatives to promote quality crafts are the UNESCO Crafts Prize, the Award of Excellence and the thematic exhibitions held in 1991 at UNESCO House, Paris, namely 'World Basket-Work, Tradition and Modernity'.

Międzykulturowe działania dizajnerskie: doświadczenie National Insititute of Design

Cross Cultural Craft Design Intervention: The NID Experience

13.00 - 13.40

Moja prezentacja koncentruje się na praktyce, badaniach i dokumentacji dizajnu związanych z tradycyjnym i regionalnym rzemiosłem, w których niezwykle ważny jest aspekt kultury. Odnosząc się do projektu NID dotyczącego wsparcia z zakresu projektowania-plecionkarstwa afrykańskiego, przedstawię strategie dizajnerskie, które opracowaliśmy w celu współpracy z grupami plecionkarzy należącymi do różnych mało nam znanych kultur i obszarów. Opowiem także o wyjątkowej metodologii, jaka została stworzona przez NID w celu dokumentacji tradycyjnego rzemiosła.

Shimul Mehta Vyas — jest nauczycielką dizajnu, działającą na polu edukacji, badań i praktyki. Ukończyła specjalizację projektowania akcesoriów w Fashion Institute of Technology (Instytut Technologii Mody) w Nowym Jorku, a od 20 lat jest wykładowcą w National Institute of Design (NID; Krajowy Instytut Dizajnu) w Indiach. Shimul nadzoruje programy pomocy potrzebującym w ramach NID, które polegają na aktywnej pracy z rzemieślnikami i sektorem społecznym. Głównym założeniem projektu jest zastosowanie dizajnu do wzmocnienia pozycji kobiet zajmujących się plecionkarstwem. Zmiana sytuacji tradycyjnego rzemiosła w kontekście globalno-lokalnym jest dla Shimul ogromnie istotną kwestią.

My presentation focuses on design practice, research and documentation related to traditional or regional crafts in which the aspect of culture is strongly embedded. Using the African Basketry Craft Design Intervention Project undertaken by NID as reference, I will share the design strategies we have developed for working collaboratively with basket weaving groups spread across diverse cultures and regions which were little known to us. I will also talk about the unique methodology that NID has developed for documenting traditional crafts.

Shimul Mehta Vyas — is a design teacher involved in the field of education, research and practice. She has specialized in Accessory Design at the Fashion Institute of Technology, New York, and has been associated as faculty with the National Institute of Design (NID), India, for the past 20 years. Shimul spearheads the NID's Outreach Programmes which actively work with the craft and social sector. The core objective of the project was to empower women weavers using design as a tool. Repositioning traditional crafts in the global-local context is something that greatly interests Shimul.

ORGANIZATORZY / ORGANIZERS

Stowarzyszenie Serfenta / Serfenta Association
www.serfenta.pl

Wiodąca instytucja w dziedzinie badań nad plecionkarstwem. Podejmuje liczne przedsięwzięcia dla ochrony tradycyjnych zawodów, starając się prezentować w atrakcyjny sposób sztukę ludową szerokiemu gronu odbiorców, wspierając jej rozwój poprzez innowacyjne spojrzenie.

A leading institution in the field of basketry studies. Its numerous actions concern protection of traditional crafts and the association tries to present folk art in attractive way to the wide audience, along with supporting folk art with an innovative perspective.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Plecionkarzy i Wikliniarzy
www.plecionkarze.pl

Organizacja zrzeszająca pasjonatów i entuzjastów zawodu, z całego kraju. Od lat działamy na rzecz integracji społecznej, edukacji i ochrony dorobku kulturowego. Stawiamy sobie za cel ocalenie plecionkarstwa i wikliniarstwa dla przyszłych pokoleń i stworzenie platformy dla wymiany doświadczeń i wiedzy z podobnymi nam zapaleńcami z całego świata.

An organisation of basketry enthusiasts from Poland, engaged in socially useful activities. For many years, we have worked to support social integration, education, and protection of cultural heritage. Our goal is to preserve basketry and wickerwork for future generations and create a platform of experience and knowledge exchange with basketry lovers similar to us from all over the world.

organizatorzy i współorganizatorzy

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Plecionkarzy i Wikliniarzy NOWY TOMYŚL
III Światowy Festiwal Wikliny i Plecionkarstwa w Nowym Tomyślu
Stowarzyszenie Serfenta
Nowy Tomyśl
Ośrodek Kultury Nowy Tomyśl
Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie
KOMPANIA PIWOWARSKA
drewno chiron
BB BARTEX WINIARNIA
folwark WĄSOWO
B BRAUN SHARING EXPERTISE Aesculap Chifa
FABRYKA Konstrukcji Drewnianych
SGB Spółdzielcza Grupa Bankowa Liczysz się dla nas
WYROBY Z WIKLINY 1974 www.wiklinalesznо.pl
GISO produkcja wydarzeń
TERANGA
FCO
Powiat Nowotomyski
Trzciel
Powiat Kwidzyński
MIEDZICHOWO
Polski Komitet do spraw UNESCO
Minister Pracy i Polityki Społecznej Władysław Kosiniak-Kamysz Patronat Honorowy
WOJEWODA WIELKOPOLSKI
Patronat Honorowy Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbiety Anny Polak
MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO MAREK WOŹNIAK
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Sejm RP
Rzeczpospolita Polska Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Ministerstwo Gospodarki
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Lasy Państwowe
GŁOS WIELKOPOLSKI
naszemiasto.pl
Portal internetowy PNT.INFO.PL
NASZ DZIEŃ PO DNIU tygodnik
radio Merkury POLSKIE RADIO
TVP POZNAŃ